

Linnéuniversitetet

Kalmar Vaxjö

Övningsuppgift

Bankkonton

Steg 2

Författare: Mats Looch

Kurs: Inledande programmering med C#

Kurskod: 1DV402

Upphovsrätt för detta verk

Detta verk är framtaget i anslutning till kursen Inledande programmering med C# vid Linnéuniversitetet.

Du får använda detta verk så här:

Allt innehåll i verket Bankkonton av Mats Looch, förutom Linnéuniversitetets logotyp, symbol och kopparstick, är licensierad under:

Creative Commons Erkännande-IckeKommersiell-DelaLika 2.5 Sverige licens.
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/se/>

Det betyder att du i icke-kommersiella syften får:

- kopiera hela eller delar av innehållet
- sprida hela eller delar av innehållet
- visa hela eller delar av innehållet offentligt och digitalt
- konvertera innehållet till annat format
- du får även göra om innehållet

Om du förändrar innehållet så ta inte med Linnéuniversitetets logotyp, symbol och/eller kopparstick i din nya version!

Vid all användning måste du ange källan: "Linnéuniversitetet – Inledande programmering med C#" och en länk till <https://coursepress.lnu.se/kurs/inledande-programmering-med-csharp> och till Creative Common-licensen här ovan.

Innehåll

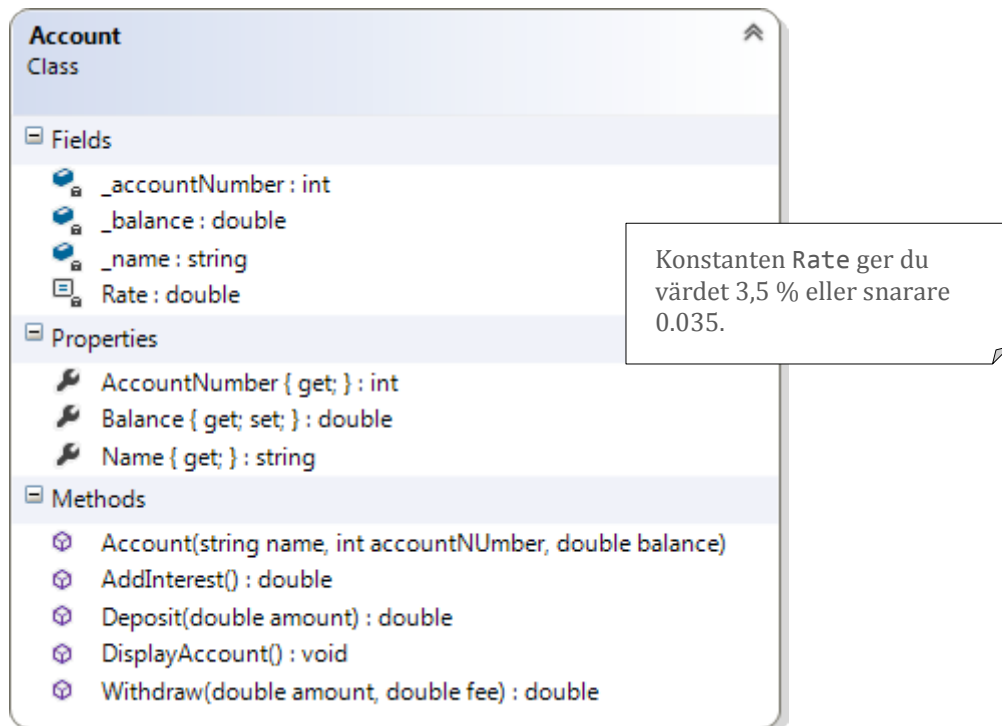
Uppgift	5
Problem	5
Deposit	5
Withdraw	5
AddInterest	6
DisplayAccount	6
Testa programmet	6
Mål	6
Tips	6
Lösning	7

Uppgift

Problem

Klassen Account representerar ett enkelt bankkonto. Klassen innehåller fält som representerar bankkontots ägare, nummer och saldo. Räntan lagras i en symbolisk konstant, Rate.

Figur 1. Klassdiagram över klassen Account.

Klassen Account har en konstruktor som tar tre parametrar som används till att initiera fälten då ett nytt objekt instansieras av klassen. De övriga metoder i klassen används för att kunna göra olika saker som att sätta och ta ut pengar. Metoderna måste undersöka datat som skickas in till metoderna så att en transaktion kan utföras korrekt. Till exempel ska metoden `Withdraw()` hindra ett negativt uttag (som ju då skulle bli en insättning). Metoden `AddInterest()` finns också och används till att uppdatera saldot med räntan. Dessa publika metoder används för att modifiera saldot (`_balance`). Egenskapen `Balance`, som både har en `get`- och `set`-metod, är kopplad till fältet `_balance` men det är bara `get`-metoden som ska vara publik; `set`-metoden ska vara privat.

Till uppgiften finns ett projekt där klassen Account saknas. Du ska skapa och implementera klassen Account så att `Main`-metoden i klassen Program fungerar. **OBS! Du får inte ändra på någon kod i `Main`-metoden.** Ingen ny kod får läggas till i klassen Program. Läs koden i `Main`-metoden, titta på klassdiagrammet, titta på skärmdumpen lite längre fram i detta dokument och lista ut vad klassen Account ska innehålla.

(Kod ska alltid kommenteras, men i detta fall är det med avsikt som det inte finns några kommentarer i koden. Du ska kunna förstå det du behöver av koden ändå.)

Deposit

För att sätta in pengar på kontot anropar du metoden `Deposit()`. Du måste kontrollera att beloppet som ska sättas in verkligen är större än 0. Är beloppet inte större än 0 kastar du ett undantag med meddelandet `"The amount can not be less than 0."`.

Withdraw

För att ta ut pengar från bankkontot anropar du metoden `Withdraw()`. Du måste förvissa dig om att det finns pengar på kontot så att de räcker både till uttaget och till avgiften för uttaget innan uttaget

genomförs. Saknas pengar kastar du ett undantag med meddelandet `"Manage your account wisely so you do not overdraw."`.

AddInterest

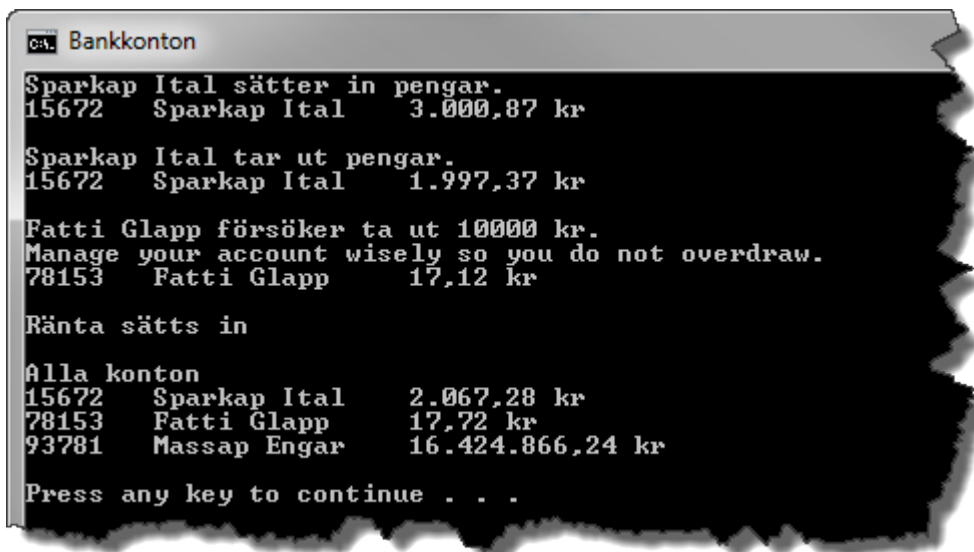
Du anropar `AddInterest()` för att lägga till ränta till bankkontot. Multiplicera saldot med räntan och addera resultatet av multiplikationen (produkten) till saldot.

DisplayAccount

Då du vill presentera ett bankkonto anropar du metoden `DisplayAccount()`. Bankkontonummer, innehavarens namn samt saldot ska presenteras. Använd tabbtecken (`'\t'`) för att separera de olika värden åt. För att presentera ett tal som en valuta använder du dig av formatspecifieraren `c`, t.ex. `{0:c}`.

Testa programmet

Har du implementerat klassen `Account` korrekt ska du få följande resultat av en programkörning:


```
C# Bankkonton
Sparkap Ital sätter in pengar.
15672 Sparkap Ital 3.000,87 kr

Sparkap Ital tar ut pengar.
15672 Sparkap Ital 1.997,37 kr

Fatti Glapp försöker ta ut 10000 kr.
Manage your account wisely so you do not overdraw.
78153 Fatti Glapp 17,12 kr

Ränta sätts in

Alla konton
15672 Sparkap Ital 2.067,28 kr
78153 Fatti Glapp 17,72 kr
93781 Massap Engar 16.424.866,24 kr

Press any key to continue . . .
```

Figur 2.

Mål

Efter att ha gjort uppgiften ska du:

- Veta hur du skapar objekt och initierar ett objekts fält med hjälp av en konstruktor.
- Känna till att egenskapers `get`- och `set`-metoder kan vara en mix av `public` och `private`.
- Kunna använda en privat symbolisk konstant i en klass.

Tips

Läs om:

- Grunderna om klasser och objekt hittar du i inledningen av kapitel 5, som bl.a. tar upp saker som konstruktorer (*constructors*), accessmodifierare (*access modifiers*), fält (*fields*) och egenskaper (*properties*).
- Konstant som fält i kurslitteraturen, kapitel 5, under rubriken *"Encapsulating the Data"*.
- Grunderna i hur du kastar undantag hittar du i inledningen av kapitel 10.

Lösning

```
Account.cs  X
BankAccounts.Account

1 using System;
2 using System.Collections.Generic;
3 using System.Linq;
4 using System.Text;
5 using System.Threading.Tasks;
6
7 namespace BankAccounts
8 {
9     class Account
10    {
11        // Konstant (constant)
12        private const double Rate = 0.035;
13
14        // Fält (fields)
15        private string _name;
16        private int _accountNumber;
17        private double _balance;
18
19        // Konstruktor (constructor)
20        public Account(string name, int accountNumber, double balance)
21        {
22            _name = name;
23            _accountNumber = accountNumber;
24            Balance = balance;
25        }
26
27        // Egenskaper (properties)
28        public int AccountNumber
29        {
30            get { return _accountNumber; }
31        }
32
33        public double Balance
34        {
35            get { return _balance; }
36            private set
37            {
38                if (value < 0)
39                {
40                    throw new ApplicationException(
41                        "The balance can not be set to a amount less than 0.");
42                }
43                _balance = value;
44            }
45        }
46
47        public string Name
48        {
49            get { return _name; }
50        }
51
52        // Metoder (methods)
53        public double Deposit(double amount)
54        {
55            if (amount < 0)
56            {
57                throw new ApplicationException(
58                    "The amount can not be less than 0.");
59            }
60
61            Balance += amount;
62            return _balance;
63        }
64    }
65 }
```

Lösningen fortsätter på nästa sida!

Fortsättning på lösningen från föregående sida!

```
64
65 public double Withdraw(double amount, double fee)
66 {
67     if (amount + fee < 0 ||
68         amount + fee > _balance)
69     {
70         throw new ApplicationException(
71             "Manage your account wisely so you do not overdraw.");
72     }
73
74     Balance -= (amount + fee);
75     return _balance;
76 }
77
78 public double AddInterest()
79 {
80     Balance *= (1 + Rate);
81     return _balance;
82 }
83
84 public void DisplayAccount()
85 {
86     Console.WriteLine("{0}\t{1}\t{2:c}",
87         _accountNumber, _name, _balance);
88 }
89 }
90 }
```

Figur 3. Implementationen av klassen Account.

Fälten deklareras lämpligen som privata så dess värden inte kan manipuleras. Publika metoder får istället användas för att kontrollera så att t.ex. det inte går att ta ut mer pengar än vad som finns på kontot.

Den enda konstruktör initierar objektet med de värden som så önskas. Lägg märke till att konstruktorn använder sig av egenskapen `Balance` för att initiera det privata fältet `_balance`. Varför? Därför att det inte ska vara möjligt att skapa ett `Account`-objekt med ett negativt tillgodohavande. Man vill ju inte börja med att vara skyldig banken pengar. Eller?

Kontonumret och namnet ska inte kunna ändras då ett `Account`-objekt väl blivit skapat, därför har egenskaperna `AccountNumber` och `Name` endast en `get`-metod. Data blir då vad man ibland kallar *read-only*, d.v.s. det går bara att läsa.

Egenskapen `Balance` har publik `get`-metod som returnerar tillgodohavandet. `set`-metoden är däremot privat och används av klassen "internt" för att ändra värdet det privata fältet `_balance` har.

Metoderna `Deposit`, `Withdraw` och `AddInterest` påverkar alla på något sätt det privata fältet `_balance`. Diverse kontroller görs för att säkerställa att `_balance` inte blir negativt.

Metoden `DisplayAmount` presenterar en textbeskrivning av ett `Account`-objektets status. Lämpligare hade det varit att överskugga metoden `ToString`, men detta fungerar tillfredställande i denna uppgift.